

Pyhäjoen 7.11.2019 ideapajan kooste

Mikä asia on huonosti, puuttuu tai on selkeä epäkohta (miinukset)

3 eniten ääniä saanutta: pankkipalvelut ei toimi, uimahalli puuttuu ja toimijat loppuvat

- väkiluku vähenee (2 ääntä)
- nurkkakuntaisuus
- "piiri pieni pyörii"
- kulkuyhteydet toisiin kyliin huonot, esim. pyörätie puuttuu, kulkuväylät / maantiet kapeita, kuoppaisia (1 ääni)
- alempi tiestö (yleiset) huonossa kunnossa (1 ääni)
- vanhan maantien korjaus ja päällyste
- pyörätieverkosto
- pankkipalvelut ei toimi (7 ääntä)
- TK:hon röntgen
- muovinkeräys (2 ääntä)
- kiinteistövero ei pidä enää nostaa (1 ääni)
- kyliltä ei löydy edullisia tontteja uusille asukkaille (1 ääni)
- huoltoasema puuttuu (1 ääni)
- urheiluliike
- mitään koneen osia ei saa
- kahvilat kiinni viikonloppuisin
- illalla ruokapaikat harvassa
- matkailu ja ohjelmapalveluja tulisi kehittää
- netissä vähän tietoa yrityksistä (etenkin muulla kuin suomen kielellä)
- uimahalli (5 ääntä, 2 lappua)
- keilahalli
- liikuntareittien valaistus (penkkatie yli 1000 liikkujaa kuukaudessa) (1 ääni)
- elokuvateatteri
- uimapaikat - ei löydy osoitteita rantaan
- mahdollisuus ulkoluiستella
- harrastuspaikkojen puute
- Pirttikosken kuntosalille uusia välineitä
- Rautiperälle ulkosauna
- markkinointi (mitä, missä, milloin, kenelle) (1 ääni)
- lisää tapahtumia ikäihmisille (1 ääni)
- toimijat loppuvat (valmentajat, huoltajat, johtokunnan jäsenet) (4 ääntä)
- yhteistyötahot hakusalla / henkilöt kuuluvat moneen yhdistykseen (aika ei riitä) (3 ääntä)
- ihmisten aktiivisuus = toimijat puuttuu ja väki väsy (2 ääntä)
- nuorison mukaan saaminen järjestötoimintaan (1 ääni)
- kaikille palveluille ei ole tekijää
- ikääntyneitä henkilöitä paljon, uusia toimijoita vaikea saada innostumaan
- "turotus"kahvila puuttuu (2 ääntä)
- merenrantaan yhdistysten talo (1 ääni)
- yhteinen kokoontumispaikka kylällä (helppokulkuinen) puuttuu (1 ääni)
- kylillä ei ole kokoontumistiloja, josta löytyy myös varastotilat tavaroille (1 ääni)
- viihtyisät, kodikkaat, tyylikkäätilat, joissa kokoontua isolla porukalla juhlimaan, kokoustamaan yms.
- yhdistysten käyttöön tarkoitettujen tilojen puute
- luontainen kuntalaisten tapaamispaikka puuttuu - "Esson baari"
- toimivat tilat puuttuvat (huono sisäilma, hometta ym. rakennuksissa) (2 ääntä)
- huono sisäilma monessa paikassa, esim. monikkari
- terveelliset harrastustilat

Mikä on huipusti, on maailman parasta tai vielä hyödyntämätön mahdollisuus (plussat)

3 eniten ääniä saanutta: Terveyskeskuspalvelut, joki-meri-luonto ja ystävälliset ihmiset / Rautiperän liikunta-alue

- terveyskeskuspalvelut erinomaiset (8 ääntä, 2 lappua)
- loistavaa palvelua TK & Hammashoitopuolella (1 ääni)
- uusi koulu 2022 hanke (2 ääntä)
- monipuoliset, hyvät terveysterveyspalvelut ja joustavaa toimintaa ystävällisesti (1 ääni)
- Annalan museo (1 ääni)
- vielä onneksi kyläkoulut olemassa (1 ääni)
- mahtavan hyvä lukio (1 ääni)
- kirjasto
- hyvin toimiva nuorisotoimi!
- palveluja lähellä
- pieni kompakti toimiva kunta
- yksityisteiden lumenlinkous, kunta maksaa kokonaan (1 ääni)
- yksityisteiden kesäkunnosapito, ½ kustannuksista maksaa kunta (1 ääni)
- liikenneyhteydet
- tietoliikenneyhteydet paranevat
- työllisyystilanne on hyvä
- vilkas kulttuurielämä
- tulevaisuus näyttää valoisalta
- kansainvälisyys
- Rautiperän liikunta-alue (4 ääntä, 3 lappua)
- jäähalli (2 ääntä)
- urheilukenttä (2 lappua)
- avanto
- paljon vapaa-ajan mahdollisuuksia (1 ääni)
- hiihtomajan seutu lenkkeily- ja uintipaikka (1 ääni)
- monipuolinen harrastusten mahdollisuus
- sopivaa toimintaa esim. kuntosali Jokikartanossa, eläkeläisille ilmainen
- hiihtomajan alueen markkinointi
- ystävälliset ihmiset (2 lappua, 5 ääntä)
- ystävälliset virkamiehet
- yhteisöllisyys (1 ääni)
- yhteisöllisyys & kunnan me-henki
- helposti lähestyttävät ihmiset
- Pyhäjokiset osaavat toivottaa uudet tervetulleiksi
- hyvät ihmiset
- aktiiviset yhdistykset / yhdistysihmiset (3 lappua)
- monipuolisesti yhdistyksiä ja seuroja, joiden toiminnassa voi olla mukana (1 ääni)
- monia yhdistyksiä, joihin voi osallistua, jos on vapaa-ajan tekemisen puute
- joki, meri, luonto (6 ääntä)
- upea luonto: meri, metsä, joki (1 ääni, 2 lappua)
- mahtava luonto (1 ääni)
- upea luonto, erityisesti joki- ja merimaisemat
- kaunis ympäristö, joki & siihen liittyvät toiminnat (1 ääni)
- meri
- Hourunkoski
- Pyhäjoki, joka virtaa koko kylän läpi. kauniit maisemat
- penkkatiet, lenkkeilyreitit

Millaisin konkreettisin toimin kunnan, yhteisöjen, asukkaiden ja yrittäjien elinvoimaa voidaan edistää, mitä asioita pitäisi tehdä ja millaisia asioita mahdollistaa?

Yrittäjät-työryhmä

Tärkeimmät havainnot ja toimenpiteet:

- Uusien yrittäjien neuvonta ja infot
- Edulliset toimitilat
- Yrittäjät ideoimaan "pysäyttäjää" 8-tielle

Kaikki ideat:

- Byrokratian vähentäminen
- sivukulujen pienentäminen
- KELO - uusi yritys paikkakunnalla, kivijalkakauppa.
 - Trendinä on, että kivijalkayritykset häviävät, nettikauppa lisääntyy
 - Tässä toimii useampi yritys samassa tilassa
 - Näitä mukaan strategia-ideointiin
- Uusien yrittäjien neuvonta ja infot, myös muulla kuin Suomen kielellä
 - Miten yrittäjät saadaan osallistumaan?
 - Pitäisikö olla yrityskohtaisia tilaisuuksia?
 - Uskalletaanko muille paljastaa yritysideoitaan? Tähän tärkeä puuttua, koska verkostoituminen tuo uusia ideoita ja vertaistukea.
- Paikallisten yrittäjien palveluja tulisi käyttää - ei haeta tuotteita / palveluja toisilta paikkakunnilta
 - Haastaa asukkaat sitoutumaan tähän, "ostolupaus"
 - Yrittäjien yhteismarkkinointi, pop-up päivät, esittelytilaisuudet
- Hyvän sisäilman omaavat toimitilat
- Perkiön tilalle tarvittaisiin uusi vaatekauppa
- Hyvä infra jo olemassa, parkkipaikat ovat tärkeitä - tällä hetkellä hyvä tilanne
- Odotellaan ydinvoimala-projektin etenemistä
- Autokorjaamot loppumassa (keskustasta puuttuu), ei huoltoasemia, autopesula puuttuu
- K-kaupalla ostojen keräys- ja kotiinkuljetuspalvelu
 - tuoretta paikallista kalaa kauppoihin
- Ei ole maatalouden tarvikkeita, rehuja jne. kunnassa
- Sivutoimipisteinä voisi toimittaa erikoistuotteita (esim. Alko jo on)
- Kauneushoitopalveluita, partureita, hierojia ja fysioterapeutteja on riittävästi
 - Näitä ei voi tilata netistä, toinen ryhmä kaipasi kuitenkin näitä lisää
- Nuoria töihin TET-jakson, kesätyöseteleiden ja ammattiin opiskelevien harjoittelun kautta
- verkostoitumalla voidaan vastata isompiin tilaisuuksiin
 - verkostoitumista tulee lisätä
- Pyhäjokiset eivät itse huomaa puutteita - ulkopuolisen silmiä tarvitaan siihen
- Ystävällisyyttä tarvitaan myös maahanmuuttajia kohtaan (mm. yrittäjät)
- Venäjän ja englannin kielen opetusta ja apua yrittäjille + infoa nettisivuille (60 % ei nettisivuja lainkaan, vain 9/148 yrityksestä löytyy muun kielistä kuin suomeksi infoa)
 - Käännöspalveluille mm. tarvetta, löytyy osaksi Tervetuloa Pyhäjoelle! -hankkeen kautta
—> tietoa tästä pitäisi jakaa enemmän yrittäjille

- Nettisivut tärkeitä uusille asiakkaille, jotka hakevat tietoa puhelimen avulla
 - uudenlaisia palvelutarpeita tulee eri kulttuureista tulevien asiakkaiden myötä
 - palvelut vaikuttavat asuinpaikan valintaan
- Koetaan, että paikkakunnalla olevat opettajat olisivat tärkeitä, toisaalta opettajat haluavat ehkä toimia eri paikkakunnalla (erottaa vapaa-ajan) - aika on muuttunut.
- "Naistentalo", jossa naisyrittäjät voisivat toimia ja verkostoitua samassa tilassa
 - tarvittaisiin ulkopuolista tukea käyntiin saamiseen
- Liiketoimissa ei saisi olla liian korkeita vuokria - esim. S-marketissa liian kalliit
 - yritysideat eivät saisi kaatua liian kalliisiin toimitiloihin
 - Paljon toimitiloja on muutenkin tyhjillään
- Paikkakunnalle lisää luontopalveluja tarjoavia yrityksiä, koska luonto on alueen vahvuus
- Yrittäjyyteen pitäisi kannustaa enemmän (esim. Islannissa monella on päivätyön lisäksi oma sivutoiminen bisnes)
 - Sparrausta niille, joilla idea on
- Tarvitaan jotain kivaa, pysäyttävää 8-tien varteen, tätä voisivat yrittäjät ideoida ja hullutella yhdessä (esim. kukkapelto, kutupelto)

Nuoret-työryhmä

Tärkeimmät havainnot ja toimenpiteet

- Pyhä kolminaisuus kuntoon: tila/paikka - nuoret - vetäjä
 - nuorten käyttöön ajanvietto- ja harrastustiloja, joihin nuorten on helppo tulla ja jotka houkuttelevat nuoria tulemaan. Vastuuaikeisten ja vetäjien sitouttaminen esim. harrastustoimintaan.

Kaikki ideat:

- Nuorille paikkoja
 - valvontaa ei haluta, NUVA tms. valvojaksi? Pyhäjoki-talo?
- Kylänuoret - keskustaan vai omaan kylään (esim. Yppärin nuoret)
- Nuorten yritystoiminta kokoontumispaikkojen yhteyteen (esim. kioskit)
- Nuorten huomioiminen
 - mielipiteet kuuluviin, otetaan mukaan keskusteluun, porkkanat!!
- Eri-ikäisten nuorten huomioiminen
 - tapaamistila nuorille perheille "perhekahvila" + muuta toimintaa
- Nuorille "vastuuta" järjestää itse
- Metsästys, kalastus - byrokratia haittaa: onko mahdollista vähentää byrokratiaa; jos ei voisiko joku taho hoitaa keskitetysti
- "kummitoiminta" - palkkiot aikuisille mahdollisiksi
- Syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tavoittaminen
- Skeittauspaikka → skeittilaidoille, skooteille, tempupyörille
- Kylille parannettuja uimapaikkoja → liukumäet, hyppypaikat, makkaranpaistopaikat
- Kylille kesä kioskitoimintaa → tuetaan yrittäjyyttä
- Nuorille tilat, joissa voi olla vapaasti
- Bänditilat
- Nuorten kuuleminen ja mukaan ottaminen
- Nuorten vanhempien (alle 29v) toiminta ja tilat
- Eri-ikäisten nuorten huomioiminen

- Välinevuokrausta (nuorten toimintana), suppilaudat, kajakit yms. -> yrittäjäyyskokeilut. Lisäksi mahdollistavat helpommin erilaisten harrastusten kokeilun (tarvittaessa myös aikuisille!)
- Nuorten aktiviteettien järjestämiseen vaadittavan byrokratian helpottaminen (luvat, maksut, paperityö)
- "Kummitoiminta" = eri sukupolvien yhteiset toiminnot
- "Mentorointi"
- Vetäjät harrastustoimintaan! -> vetäjien sitouttaminen toimintaan. Monia harrastusmahdollisuuksia olisi jo nyt, mutta vetäjistä puute
- Kuulumiset! = nuoret viestii muille. Hyvä tapa saada tietoa nuorten ajankohtaisista asioista (voisiko aihepiirejä laajentaa??) Lisäksi oppimiskokemus tekeville nuorille.
- Retkeilypalvelut; joku vie metsään, keittää nokipannukahvit jne.
- "EASY-vuorot" —> vetäjät ja kustannukset kuntoon, nuorten helppo osallistua silloin kun itse haluaa
- Monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja niistä tiedottaminen
- "Sisäänheittäjä" —> kaverin kanssa tuleminen helpoksi
- Liikuntapassi tms. joka helpottaa kokeilemaan esim. erilaisia harrastuksia

Yhteisöt-työryhmä

Tärkeimmät havainnot ja toimenpiteet:

- Yhdistysten voimavarojen turvaaminen:
 - 1) toimijoiden jaksamisesta huolehtiminen ja
 - 2) työntekijöiden palkkaaminen yhdistykseen.
- Yhdistysten yhteisten työntekijöiden palkkaaminen tuo yhdistyksille kaivattua lisäresurssia tekemiseen, jotta yhdistykset voivat tuottaa haluttuja palveluita. Kun huolehditaan toimijoiden jaksamisesta ja siitä, että tekijäresursseja on riittävästi, voidaan viedä eteenpäin kaikkea kehittämiseen liittyvää (kylätalot, harrastukset jne.).

Kaikki ideat:

- Uimarantojen parempi merkitseminen, nyt niiden löytäminen on vaikeaa, ei pääse rantaan.
 - Yppärissä hyvä uimapaikka
 - Uimapaikkojen parempi ylläpito (nyt esim. pelastusrenkaita puuttuu)
 - Olevien rakenteiden kunnostaminen (Rautiperä)
- Pusikoiden raivaaminen esim. joen pohjoispuolelta
 - Kunta on raivannut alueen muutama vuosi sitten, mutta kasvaa nopeasti umpeen.
 - Haasteena maanomistajien runsaus - maanomistajien velvoittaminen "raivausluvan" antamiseen ja toteutus talkoilla?
- Uimahallin yhteyteen keilahalli (vaikka 1-ratainen)
 - Yhteisöllinen uimahalli? (Leader-rahoituksen hyödyntäminen, vrt. Skotlanti, jossa kylät rakentaneet uimahalleja)
- Yhdistyksiä on paljon (60-70 kpl)
 - Yhdistysten välinen yhteistyö on liian vähäistä - yhdistykset voisivat toteuttaa yhdessä erilaisia hankkeita (myös Leader-hankkeita).
 - Samantyyppiset yhdistykset voisivat toteuttaa yhdessä tapahtumia ja toimintaa (esim. kerhot), eikä jokainen yksin.

- Samantyyppisiä, pieniä yhdistyksiä voisi yhdistää. Samat toimijat toimivat monissa eri yhdistyksissä ja voimavarat vähentyvät. Yhdistysten yhdistyminen kylien tasolla ja koko kunnan tasolla ("Pyhäjoki-yhdistys").
- Yhdistys ylläpitää nuorten tiloja, mutta antaa nuorille vastuuta toimia ja hoitaa paikkaa, esim Rukkis Parhalahdella
- Miten saadaan lisää tekijöitä?
 - Jääkiekko ykkösharrastus
 - Urheilukentällä ja partiossa on nuorien vetäjien puute.
 - Nuorten saaminen mukaan!
 - Talkoohengen elvyttäminen
 - Kyläilta joka kuukausi, ei järjestettyä ohjelmaa, ollaan ja keskustellaan
 - Saadaanko uusia tekijöitä (esim. nuoria) mukaan palkkaamisen avulla? Mistä tukia palkkaamiseen? Palkan maksamiseen liittyvä byrokratia. Tasa-arvoisuus (missä menee raja talkootyön tekemiselle ja palkalliselle työlle, kenelle maksetaan palkkaa ja kenelle ei?).
 - Kokouksiin osallistumisesta tulee aktiiveille paljon kustannuksia, joita ei saa tai kehtaa laskuttaa yhdistykseltä. Tukea tähän?
- Yhdistysten toiminnan ja palveluiden markkinoiminen eri kielillä, jotta myös uudet tulijat löytävät mitä on tarjolla.
- Jokaiselle sivukylälle tehtävä toimintasuunnitelma.
 - Suunnitelman tekeminen työpajoissa, joissa inspiroiva ja väkeä paikalle houkutteleva ammattivetäjä, ajatusten ravistelija (esim. Sarasvuo).
 - Suunnitelma kokoaa koko kylän toiveet (laaja osallistaminen).
 - Suunnitelmassa asioita esim. kansainvälistymisestä, tonttimyynnistä, kylätaloista.
 - Suunnitelma aikatauluttaa toimenpiteet (pienin askelin eteenpäin) ja vastuuttaa tekijät.
 - Jokainen kylä tekee ensin oman suunnitelman, jonka jälkeen ulkopuolinen taho (esim. hanke) vetää ne yhteen ja hoksauttaa asioista, jotka yhdistävät eri kyliä ja joita kylät voisivat lähteä yhdessä toteuttamaan.
 - Kylien yhteisten toimenpiteiden ja tekijöiden voimavarojen kokoaminen yhteen.
 - Oltava suoraa rahoitusta yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen, että tulee tunne onnistumisesta ja vaikuttamisesta.
- Kylätoimijoiden havahduttaminen kansainvälistymiseen. Mahdollisuuksiin tarttuminen. Muuttajista uusia toimijoita kylille?
- Tonttien myyminen myös kylistä (nyt uusi rakentaminen keskittyy keskustaan). Maanomistajien hoksauttaminen myymään. Myymällä saadaan asukkaita ja asukkaiden mukana saadaan palveluita.
- Omien kylätalojen / yhteisten kokoontumistilojen tarve.
 - Kaikille avoin olohuone. Tilaa voisi käyttää myös pito- ja majapaikkana.
 - Toimivan koulun yhteydessä oleva "yhdistystila" ei välttämättä toimi, etenkin jos kokoontumistila on samanaikaisesti koulun käytössä (mihin laitetaan yhdistyksen tavarat koulun ajaksi, tietosuoja-vaatimukset kokoonnuttaessa luokkahuoneissa).
 - Kokoontumistiloja kaikenikäisille.
- Yhdistyksille välineitä, kalusteita ja harrastuspaikkoja, kuten kajakit, kiipeilyseinät. Ja välineille lukolliset varastotilat.
 - Välineistön hankinnan estää usein varastotilan ja vastuullisen huoltajan puuttuminen.
 - Välineiden hankkimiseen Yhteisö Leader-rahoitusta ja teemahankkeita.
 - Teemahankkeita myös rakentamiseen (varastotilat yhdistyksille).

- Tiedottaminen hankkeista usein haasteellista. Vaikka tiedotetaan miten paljon tahansa ja kaikissa mahdollisissa kanavissa, ei tieto aina saavuta kaikkia. Syntyy helposti aiheetonta kritiikkiä.
- Palveluiden turvaaminen tarvitsijoille (esim. Arjen turvaa -pilottihankekokeilu Pyhäjoella, joka tarjoaa maksutonta apua iäkkäiden arjen askareisiin, esim. lumen kolaus, polttopuiden kanto, lampun vaihto). Palvelun tarjoaa "kylätalkkari".
 - Huomioitava rajanveto yrittäjien ja kunnallisten toimijoiden (esim. RAS) tuottamien palveluiden kanssa.
 - Kotona asumisen mahdollistaminen mahdollisimman pitkään.
 - Tarvetta myös lastenhoitoavulle työssäkäyville vanhemmille (2-4 tuntia kerta). (Esim. joku iso firma tarjoaa tällaista palvelua työntekijöilleen, firma maksaa kunnalle / yhdistyksille palvelun toteuttamisesta).
 - Entisajan kodinhoitajat takaisin!
- Yhdistysten voimavarojen turvaaminen.
 - Yhdistystoimijoiden jaksamisesta pitää huolehtia. Tekemisestä pitää tulla hyvä tunne. On koettava, että saa apua ja tukea omaan tekemiseen, eikä ole yksin.
 - Kaikilla tekijöillä oltava sama arvo.
 - Osallistumisen pitää olla mukavaa (tarjoilut, palkitseminen, arvostaminen).
 - Tämä on "peruspalikka", joka toimiessaan mahdollistaa kaiken muun tekemisen yhdistyksissä ja kylillä.
- Tarvitaan hankkeita (ja rahoitusta), joilla voidaan palkata lisää tekijöitä yhdistyksiin, jotta yhdistys voi tuottaa lisää toimintaa ja palveluita. (työllistämishanke?)
 - Palkattu henkilö voisi toimia useamman kylän alueella ja usealle eri yhdistykselle.
 - Haasteena on palkkaukseen liittyvä byrokratia ja yhdistysten pelko sen tuomasta lisätyöstä.
 - Tarvitaan hallinnoiva taho, joka huolehtii palkkaukseen liittyvästä byrokratiasta (voisiko Norsu olla tällainen taho?).
 - Pudasjärvellä yhdistykset työllistävät yhdessä työntekijöitä. Palkka-asioita kaikille yhdistyksille hoitaa yhdeltä kylältä löytynyt osaaja, joka saa työstään myös korvauksen (korvauksen riittävyys?).